

Utlåtande Rotel IX (Dnr KS 2020/389)

Stockholmarnas deltagande i klimatomställningen

Motion av Emilia Bjuggren (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. I motionen framförs att stadens Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023 bör kompletteras med skrivningar om stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. I motionen föreslås bland annat att staden bör sprida goda exempel på klimatomställning, instifta ett pris för lokala initiativ och att miljöförvaltningens informationsarbete med projektet klimatsmarta stockholmare utökas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret konstaterar att stockholmarnas klimatengagemang är viktigt att fånga upp. Staden arbetar redan idag systematiskt med stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. I och med Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023 har uppdraget att stötta

stockholmarnas delaktighet tydliggjorts samt att inget ytterligare uppdrag på området behövs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lyfter flera av de aktiviteter som miljöförvaltningen och staden redan idag gör för att engagera stockholmare i stadens klimatarbete och -mål.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd konstaterar att det i stadens miljöprogram och klimathandlingsplan finns en tydlig målbeskrivning av hur staden ska samverka kring klimatfrågor med näringslivet, civilsamhället och stadens invånare.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd lyfter att dess förvaltning redan idag har en aktiv dialog med civilsamhället, bostadsrättsföreningar och invånare i stadsdelen i syfte att stärka hållbarhetsarbetet. Ett arbete som också planeras att utökas framöver.

Södermalms stadsdelsnämnd lyfter att de sympatiserar med förslagen i motionen, samtidigt som ett stort arbete mot det mål som motionen lyfter redan idag görs.

Mina synpunkter

Först och främst vill jag tacka motionären för motionen. Det är alltid uppskattat när oppositionen inkommer med förslag inom miljö- och klimatområdet.

Jag vill även instämma med motionären om att våra invånares deltagande i klimatfrågan är en otroligt viktig del av arbetet. Det särskilt då staden inte har ensam rådighet över alla de utsläpp som behöver minska om vi ska nå stadens höga klimatambitioner, alla måste involveras i detta arbete.

Just därför har staden redan idag ett omfattande aktivt arbete för att just engagera våra invånare i klimatarbetet. Staden driver projektet såsom klimatsmarta stockholmare, klimatvandringar, Klimatvågen för att synliggöra utsläpp, möten med bostadsrättsföreningar om laddstolpar och solceller, Pingvinprisutdelning, klimatpakten med över 300 företag, cykelvänligast med elcykeltrampet och vintertrampet för att nämna ett urval. Även stadsdelarnas miljö- och klimatsamordnare arrangerar olika typer av evenemang för att engagera medborgarna. Genom det nya miljöprogrammet och den nya klimathandlingsplanen (och handlingsplanen för biologisk mångfald) förtydligas arbetet med att involvera stockholmarna än mer.

Avslutningsvis vill jag också lyfta att det i majoritetens budgetförslag för 2021 också finns ett uppdrag till Agenda 2030-rådet att vidare undersöka hur civilsamhället kan bidra till att staden kan uppnå FN:s hållbarhetsmål.

Jag instämmer därför inte med motionären i att det saknas ”tydliga åtgärder kring hur stockholmarna, civilsamhället och det engagemang som redan finans idag kan involveras i klimatarbetet”. Arbetet pågår och är prioriterat.

Således yrkar jag på att motionen anses besvarad.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anför följande.

Stockholm har gjort ett bra arbete för att involvera och informera stockholmarna om arbetet med att nå stadens klimatmål. Det arbetet måste dock intensifieras i samma takt som utsläppen måste minska. Fler stockholmare behöver involveras i klimatarbetet och vara delaktiga i utvecklingen av den hållbara staden. Kommunikationsarbetet behöver därför utvecklas och systematiseras för att de kommande tio åren nå mångfaldigt fler stockholmare jämfört med de föregående tio åren. Att staden tillsammans med andra europeiska städer har utlyst ett klimatnödläge bör rimligen synas i stadens kommunikationsstrategi.

Miljöprogrammet och klimathandlingsplanen, som bland annat stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden hänvisar till i sina remissvar, pekar ut riktningen för det fortsatta arbetet men nämner endast fortsatta kommunikationsinsatser ytligt. Miljöprogrammet nöjer sig med att säga att samverkan med civilsamhället är viktigt och klimathandlingsplanen beskriver vad som redan görs på miljöförvaltningen. Det räcker inte. Det är dags att komplettera programmen genom att växla upp arbetet med klimatsmarta stockholmare, stärka samarbetet med stadsdelarna och stödja fler folkbildningsorgan. Vi välkomnar därför miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag i sitt remissvar att ta fram nya kommunikationsinsatser utifrån det nya miljöprogrammet och nya klimathandlingsplanen, vilket är precis det liggande motion föreslår. Även Södermalms stadsdelsnämnd lyfter att stadsdelarna och de lokala miljösamordnarna borde få ett ökat ansvar att se till att information når ut i till boende och verksamma sin stadsdel.

Stockholm måste tänka större än vad som redan görs idag. Klimatkommunikationen måste systematiseras brett i hela stadens verksamhet och gå från projektbaserade arbetssätt till en stadsövergripande kommunikationsstrategi. Motionen lyfter exempel på att anställa en klimatvägledare i varje stadsdel – jämfört med en enda tjänst som har uppdraget nu – med syfte att aktivt söka upp bostadsrättsföreningar, fastighetsägare, civilsamhället och lokala verksamheter. Staden behöver också – som klimathandlingsplanen föreslår – ge tydliga signaler utåt om att teknikskiften kommer att ske inom transportsektorn bara inom de närmaste åren och att invånaren behöver förbereda sig för den utvecklingen. Staden behöver även hålla de digitala kommunikationsverktygen aktuella och uppdaterade vilket kräver resurser.

Det är tydligt att Stockholms stad behöver och kan göra mer för stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. Målet ska vara att alla, på ett eller annat sätt, ska involveras och informeras om stadens klimatmål och sin egen roll i klimatarbetet under mandatperioden.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 20 januari 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Katarina Luhr

Mats Larsson

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. I motionen framförs att stadens Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023 bör kompletteras med skrivningar om stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. I motionen föreslås bland annat att staden bör sprida goda exempel på klimatomställning, instifta ett pris för lokala initiativ och att miljöförvaltningens informationsarbete med projektet klimatsmarta stockholmare utökas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2020 framgår att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet, där staden intar rollen som en internationell förebild. I stadens *Miljöprogram 2020-2023* beskrivs utvecklade arbetssätt för att nå miljömålen, och samverkan är ett sådant. I programmet beskrivs att samverkan är helt central för genomförandet, och att det gäller inte minst samverkan med Stockholms invånare. Även civilsamhället och idéburen sektor beskrivs som viktiga aktörer för genomförandet och för att binda samman social och miljömässig hållbarhet. I stadens *Klimathandlingsplan 2020-2023* framgår att stockholmarnas kunskap, engagemang och agerande i klimatfrågan är en förutsättning för att nå stadens klimatmål. Verksamheten Klimatsmarta stockholmare beskrivs och ska ha funktionen att engagera stockholmarna att göra klimatsmarta val genom nytänkande och positiv kommunikation. Förutom dagens insatser med kunskapsspridning, klimatguidningar, studiecirklar och fokusgrupper, beskrivs också det framåtriktade arbetet i linje med stadens klimatmål. Det handlar om mer fokus på transporter, konsumtion, ökat delande och den cirkulära ekonomin. Av stadens

Klimathandlingsplan 2020-2023 framgår att stockholmarnas delaktighet i klimatfrågan kan fångas upp som en kraft i genomförandet av klimatarbetet.

Stadsledningskontorets konstaterar att stockholmarnas klimatengagemang är viktigt att fånga upp. Staden arbetar redan idag systematiskt med stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. I och med *Miljöprogram 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023* har uppdraget att stötta stockholmarnas delaktighet tydliggjorts. Stadsledningskontorets konstaterar att något ytterligare uppdrag inte behöver delas ut vad gäller stockholmarnas deltagande i klimatomställningen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om stockholmarnas deltagande i klimatomställningen från Emilia Bjuggren (S) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Karin Lekberg m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen inleder med att konstatera att stadens nya miljöprogram och klimathandlingsplan för perioden 2020-2023, beslutades av kommunfullmäktige 2020-05-25.

Förvaltningen konstaterar vidare att merparten av förslagen i motionen ligger inom förvaltningens löpande arbete.

Förvaltningen bedriver sedan drygt tio år flera aktiviteter vars syfte är att involvera stockholmarna i arbetet med att nå stadens klimat-mål.

Bland aktiviteterna kan nämnas studiecirklar i samarbete med olika bildningsförbund, t.ex. med boende och kulturföreningar i Järvaområdet, med hyresgäster i Valla torg inom projektet Grow Smarter och med familjer från olika kommuner i länet. Samtliga samarbeten med bildningsförbunden syftar till att minska deltagarnas klimatpåverkan samt etablera bestående hållbara livsstilar. Förvaltningen genomför även så kallade Klimatvandringar som är en fortbildning av lärare för att dessa sedan ska kunna vidareutbilda skolelever om stadens klimatarbete samt vilka effekter framtida klimatförändringar kan innebära för Stockholm. Den interaktiva utställningen Klimatvågen som förvaltningen deltar med på olika event låter

stockholmarna väga klimatpåverkan av sin konsumtion och möjliggör samtidigt dialog om vad personerna själva kan göra för att ställa om till en mer hållbar konsumtion. Förvaltningen arbetar även med så kallade prova-på-aktiviteter som syftar till att visa alternativ till fossildrivna transporter. Några exempel är företagssamarbeten för att anställda ska välja cykel istället för bil, vinter- och elcykling, cykelskolor och tips om skräddarsydda alternativa transportlösningar för vanebilister. Tack vare ett framgångsrikt arbete med sociala medier och att både digital och tryckt media ofta skriver om aktiviteterna, sprids de goda exemplen och engagerar på så sätt långt fler stockholmare än de som deltar i projekten att pröva liknande lösningar.

En rad seminarier anordnas också för att bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare ska få möjlighet att träffa leverantörer av solenergilösningar och utrustning för elbilsladdning. Särskilda satsningar med uppsökande verksamhet görs också där bostadsrättsföreningar får rådgivning på plats för att kunna minska byggnadernas energianvändning.

Gällande stöd till stadsdelar har förvaltningen sedan årsskiftet en tjänst avsatt för stöd i energi- och klimatfrågor. Inom staden delar förvaltningen även ut priset Månadens klimatsmarta exempel, ett pris som uppmärksammar initiativ som bidrar till att uppnå stadens energi- och klimatmål. Priset har flera gånger delats ut till olika stadsdelsförvaltningar.

Med stadens nya miljöprogram och nya klimathandlingsplan 2020- 2023 som grund, kan nya kommunikationssatsningar tas fram inom staden vilka baseras på de nya miljö- och klimatmålen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2020 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Särskilt uttalande gjordes av Lisa Carlsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen kan informera om att kommunfullmäktige beslutade 2020-05-25 om Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 samt Klimathandlingsplan 2020-2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040.

Både miljöprogrammet och klimathandlingsplanen innehåller en tydlig målbeskrivning om stadens samverkan med näringsliv, civilsamhälle och invånare. Detta gäller även Stockholms stads Kemikalieplan 2020-2023 som beslutades av

kommunfullmäktige 2020-04-20 och som pekar ut vägen för att nå det nationella miljö kvalitetsmålet om en giftfri miljö. I dessa styrdokument med tillhörande handlingsplaner finns, utifrån nämnders och bolagsstyrelsers rådighet, en tydligt utpekad ansvarsfördelning även när det gäller den viktiga dialogen med stadens invånare.

Det är miljö- och hälsoskyddsnämnden som är ansvarig tillsynsmyndighet för frågor som faller under Miljöbalken. Miljönämnden har också en rådgivande roll i miljöfrågor till verksamhetsidkare, civilsamhälle och invånare. Förvaltningen kan bara konstatera att det utvecklingsarbete som efterlyses i motionen har sedan länge bedrivits i olika former av miljöförvaltningen i samverkan med berörda nämnder och bolag.

Stadsdelsnämnden ansvarar för att integrera arbetet för att nå miljö kvalitetsmålen inom den egna organisationens verksamheter. Det faller inte inom stadsdelsnämndens roll att ansvara för klimatvägledning till invånarna. Stadsdelsförvaltningen kan emellertid stödja detta arbete genom att i samverkan med miljöförvaltningen delta vid publika evenemang och informationskampanjer riktad till invånarna inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2020 följande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V), Åsa Nilsson Söderberg m.fl. (S) och Karin Ploen (Fi), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig överlag positiv till åtgärder som främjar arbetet för en hållbar stad.

Förvaltningen arbetar redan idag aktivt med civilsamhället genom kontinuerlig dialog med bostadsrättsföreningar, Fastighetsägare i Järva samt invånare i stadsdelsområdet. Detta arbete planeras även förstärkas ytterligare under planperioden för stadens miljöprogram. Exempelvis kommer renhållningsprojekt med fokus på miljö och hållbarhet tillsammans med civilsamhället att inledas under planperioden.

I förvaltningens kommande miljöhandlingsplan finns även insatser som inriktar sig på energieffektivisering, återvinning och klimatanpassning. Detta arbete kommer att utvecklas i syfte att även involvera civilsamhället tillsammans med berörda förvaltningar framöver. Förvaltningen ser att merparten av det arbetet kommer att

samordnas av den miljö- och klimatsamordnarroll som förvaltningen inrättade i samband med verkställandet av uppdragen i 2020 års budget.

Gällande övriga punkter som lyfts fram i motionen så har stadsdelsförvaltningen ingen rådighet över dem och har därför ingenting att erinra.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2020 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Att komplettera förvaltningens yttrande med det som sägs nedan:
Motionen tar upp en väldigt viktig fråga om hur nå målet om att minska utsläppen från Stockholmarna. Staden har ett antal projekt som Cykelvänligast, Vintertrampet, Klimatsmarta Stockholmarna, klimatvågen, laddpunktseminarier och solcellsseminarier till privatpersoner och BRF:er, olika projekt knutna till vissa bostadsområden (Solberga och Hökarängen till exempel), Klimatpakten osv. Att arbetet hålls samman från staden tror vi är mest effektivt. Men vi håller med om att det är svårt att nå ut och sympatiserar med tankarna i motionen. Att få ökad kunskap, stöd, hjälp och inspiration till ändrad livsstil är en komplex fråga och det pågår mycket aktivitet i hela samhället på olika nivåer. Och nyare former som Influensers kan för vissa åldersgrupp ha en enormt stor inverkan tex.

Vi ser dock gärna att stadsdelarna och de lokala miljösamordnarna får ett ökat ansvar att se till att information når ut i till boende och verksamma stadsdelen om var ingången i staden är i dessa frågor, var informationen finns och vart man kan vända sig med frågor. Vi vet att miljöförvaltningen jobbat kreativt och effektivt och i den mån de behöver ytterligare förstärkning för att ta emot frågor från medborgare och kunna ge stöd är det angeläget. Givetvis är det också angeläget med tät kontakt mellan miljöförvaltning och stadsdelar och särskilda aktiviteter och informationsträffar kan med fördel anordnas även lokalt.

Vi har instiftat ett eget miljö- och klimatpris i stadsdelen, inledningsvis tänkt att vara bredare men pga. rådighetsfrågan är det för närvarande möjligt att söka för olika verksamheter inom förvaltningen. Vi ser gärna att man hittar former i staden för att instifta pris för att främja idéer och projekt hos allmänheten, gärna i samarbete med stadsdelarna för lokal känsla. De som vill starta särskilda projekt på detta område och är i behov av stöd eller projektmedel är också en fråga som vi tror vore bra att Miljöförvaltningen

kan möta upp, om inte annat för att guida till de stöd som redan finns att söka.

3. Beslut justeras omedelbart.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att motionen är intressant och ställer sig positiv till åtgärder som främjar arbetet för en hållbar stad.

Både miljöprogrammet och klimathandlingsplanen innehåller en tydlig målbeskrivning om stadens samverkan med näringsliv, civilsamhälle och invånare. Detta gäller även Stockholms stads Kemikalieplan 2020-2023 som pekar ut vägen för att nå det nationella miljökvalitetsmålet om en giftfri miljö. I dessa styrdokument med tillhörande handlingsplaner finns, utifrån nämnders och bolagsstyrelsers rådighet, en tydligt utpekad ansvarsfördelning även när det gäller den viktiga dialogen med stadens invånare.

Det är miljö- och hälsoskyddsnämnden som är ansvarig tillsynsmyndighet för frågor som faller under Miljöbalken. Miljönämnden har också en rådgivande roll i miljöfrågor till verksamhetsidkare, civilsamhälle och invånare.

Förvaltningen ansvarar för att integrera arbetet för att nå miljökvalitetsmålen inom den egna organisationens verksamheter. Vidare har förvaltningen en egen miljö- och klimathandlingsplan som preciserar förvaltningens miljöarbete för att nå de högt uppsatta målen i stadens miljöprogram med tillhörande handlingsplan.

Förvaltningen arbetar idag aktivt och har en kontinuerlig dialog med olika bostadsrättsföreningar och fastighetsägare. Detta arbete planeras även förstärkas ytterligare under planperioden för stadens miljöprogram.

I förvaltningens verksamhetsplan finns just insatser som inriktar sig på energieffektivisering, återvinning och klimatanpassning. Exempel på olika åtgärder förvaltningen arbetar med är att införa matavfallsinsamling, energieffektivisering som armaturbyte till LED samt utbyte av värmesystem i verksamhetslokaler.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden lämnar svar på remissen till kommunstyrelsen enligt detta tjänsteutlåtande.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Karin Lekberg m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) enligt följande.

Att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt anför därutöver följande

Stockholm har gjort ett bra arbete för att involvera och informera stockholmarna om arbetet med att nå stadens klimatmål. Det arbetet måste dock intensifieras i samma takt som utsläppen måste minska. Fler stockholmare behöver involveras i klimatarbetet och vara delaktiga i utvecklingen av den hållbara staden. Kommunikationsarbetet behöver därför utvecklas och systematiseras för att de kommande tio åren nå mångfaldigt fler stockholmare jämfört med de föregående tio åren. Att staden tillsammans med andra europeiska städer har utlyst ett klimatnödläge bör rimligen synas i stadens kommunikationsstrategi.

Det antagna miljöprogrammet och klimathandlingsplanen pekar ut riktningen för det fortsatta arbetet men nämner endast fortsatta kommunikationsinsatser ytligt. Miljöprogrammet nöjer sig med att säga att samverkan med civilsamhället är viktigt och klimathandlingsplanen beskriver vad som redan görs på miljöförvaltningen. Det räcker inte. Det är dags att komplettera programmen genom att växla upp arbetet med klimatsmarta stockholmare, stärka samarbetet med stadsdelarna och stödja fler folkbildningsorgan. Vi välkomnar därför miljöförvaltningens förslag att ta fram nya kommunikationsinsatser utifrån det nya miljöprogrammet och nya klimathandlingsplanen, vilket är precis det liggande motion föreslår.

Stockholm måste tänka större än vad som redan görs idag.

Klimatkommunikationen måste systematiseras brett i hela stadens verksamhet och gå från projektbaserade arbetssätt till en stadsövergripande kommunikationsstrategi. Motionen lyfter exempel på att anställa en klimatvägledare i varje stadsdel – jämfört med en enda tjänst som har uppdraget nu – med syfte att aktivt söka upp bostadsrättsföreningar, fastighetsägare, civilsamhället och lokala verksamheter. Staden behöver också – som klimathandlingsplanen föreslår – ge tydliga signaler utåt om att teknikskiften kommer att ske inom transportsektorn bara inom de närmaste åren och att invånaren behöver förbereda sig för den utvecklingen. Staden behöver även hålla de digitala kommunikationsverktygen aktuella och uppdaterade vilket kräver resurser. Det är tydligt att Stockholms stad behöver och kan göra mer för stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. Målet ska vara att alla, på ett eller annat sätt, ska involveras och informeras om stadens klimatmål och sin egen roll i klimatarbetet under mandatperioden.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Lisa Carlsson m.fl. (S) enligt följande.

Vid viktiga förändringar i samhället har staten och kommunerna engagerat medborgarna genom samverkan med föreningslivet. Ofta har myndigheterna stimulerat till studiecirklar och diskussioner genom att ge stöd till studieförbunden för att genomföra kampanjer i sådana viktiga frågor.

Sådana insatser med särskilt stöd till studieförbunden har bl. a. gällt utvecklingsarbete inom amatörkulturen, kärnkraftsfrågan och energiomställningen, datoriseringen av samhället, svenskundervisningen för invandrare samt utlandsinformationen och biståndsarbetet. Klimatomställningen är en ännu viktigare fråga, som alla medborgare bör engageras i.

Denna stora samhällsomställning kan inte genomföras endast av miljöförvaltningen i samverkan med berörda nämnder och bolag. Vi vill se ett stort medborgarengagemang i klimatomställningen och stöder därför förslaget i motionen om ett kommunalt stöd till studieförbunden för aktiviteter inom detta område.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V), Åsa Nilsson Söderberg m.fl. (S) och Karin Ploen (Fi) enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anför följande.

Stockholm har gjort ett bra arbete för att involvera och informera stockholmarna om arbetet med att nå stadens klimatmål. Det arbetet måste dock intensifieras i samma takt som utsläppen måste minska. Fler stockholmare behöver involveras i klimatarbetet och vara delaktiga i utvecklingen av den hållbara staden.

Kommunikationsarbetet behöver därför utvecklas och systematiseras för att de kommande tio åren nå mångfaldigt fler stockholmare jämfört med de föregående tio åren. Att staden tillsammans med andra europeiska städer har utlyst ett klimatnödläge bör rimligen synas i stadens kommunikationsstrategi. Det antagna miljöprogrammet och klimathandlingsplanen pekar ut riktningen för det fortsatta arbetet men nämner endast fortsatta kommunikationsinsatser ytligt. Miljöprogrammet nöjer sig med att säga att samverkan med civilsamhället är viktigt och klimathandlingsplanen beskriver vad som redan görs på miljöförvaltningen. Det räcker inte. Det är dags att komplettera programmen genom att växla upp arbetet med klimatsmarta stockholmare, stärka samarbetet med stadsdelarna och stödja fler folkbildningsorgan.

Stockholm måste tänka större än vad som redan görs idag. Klimatkommunikationen måste systematiseras brett i hela stadens verksamhet och gå från projektbaserade arbetssätt till en stadsövergripande kommunikationsstrategi.

Motionen lyfter exempel på att anställa en klimatvägledare i varje stadsdel – jämfört med en enda tjänst som har uppdraget nu – med syfte att aktivt söka upp bostadsrättsföreningar, fastighetsägare, civilsamhället och lokala verksamheter. Staden behöver också – som klimathandlingsplanen föreslår – ge tydliga signaler utåt om att teknikskiften kommer att ske inom transportsektorn bara inom de närmaste åren och att invånaren behöver förbereda sig för den utvecklingen. Staden behöver även hålla de digitala kommunikationsverktygen aktuella och uppdaterade vilket kräver resurser. Det är tydligt att Stockholms stad behöver och kan göra mer för stockholmarnas deltagande i klimatomställningen. Målet ska vara att alla, på ett eller annat sätt, ska involveras och informeras om stadens klimatmål och sin egen roll i klimatarbetet under mandatperioden